62 Hadithi

MLANGO WA SWAUM
NAFASI YA FUNGA

Kutoka kwa Abu Hurairah, Mwenyezi Mungu awe radhi naye, kwamba Mtume wa Mwenyezi Mungu Rehma na Amani zimshukie amesema:

1 Amesema Mwenyezi Mungu, Aliyetukuka: “Kila kitendo cha mwana wa Adamu ni chake isipokuwa kufunga. Funga ni yangu na nitailipa,

2 Kufunga ni ngao.

3 Na ikiwa ni siku ambayo mmoja wenu amefunga, basi asifanye uchafu au kupiga kelele, na mtu akimtukana au akimpiga, basi na aseme: Mimi ni nimefunga.

4 Naapa kwa Yule ambaye nafsi ya Muhammad imo Mikononi Mwake, harufu inayotoka kinywani mwa mfungaji ni bora mbele ya Mwenyezi Mungu kuliko harufu ya miski.

5 Mfungaji ana furaha mbili: anapofuturu hufurahi, na atapokutana na Mola wake Mlezi hufurahia saumu yake.” (1)

1 Imepokewa na Al-Bukhari (1904) na Muslim (1151).

Ayah

Mwenyezi Mungu aliyetukuka amesema:

﴿*Enyi mlioamini! Mmefaradhishiwa kufunga, kama walivyo lazimishwa waliokuwa kabla yenu ili mpatekumcha Mwenyezi Mungu.*﴾ [Al-Baqarah: 183].

﴿*Sema: Kwa fadhila ya Mwenyezi Mungu na rehema yake! Basi nawafurahi kwa hayo. Haya ni bora kuliko hayo wanayoyakusanya.*﴾ [Yunus: 58].

﴿*Hakika wenye subira watapewa ujira wao bila ya hisabu.*﴾ [Al-Zumar: 10].

Msimulizi

Ni: Abd al-Rahman ibn Sakhr al-Dawsi, al-Azdi, al-Yamani, anayejulikana sana kwa lakabu yake, “lakabu ni jina la kupewa tu kwa utani” na hili ndio jina mashuhuri zaidi ya majina yote yaliyosemwa juu yake na jina la baba yake. Ni sahaba wa Mtume wa Mwenyezi Mungu, rehema na amani zimshukie. Alikuwa akienda naye popote aendapo, na alikuwa miongoni mwa masahaba walio hifadhi na kusimulia hadithi nyingi sana kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu Rehma na Amani ziwe juu yake, “kama alivyosema Al-Bukhari, Zaidi ya hadithi mia nane zilipokewa kutoka kwake –kati ya masahaba na matabiiy. Umar bin Al-Khattab alimtumia kama gavana wa Bahrain, kisha akarudi na kuishi Madina na alikuwa ameshughulika na kusimulia hadithi na kuwafundisha watu kuhusu dini yao, na alikufa Madina mwaka wa (58 AH) (1)

Muhtasari

Mtume Rehma Na Amani Zimshukie anaeleza baadhi ya fadhila za funga, ikiwa ni pamoja na kwamba Mwenyezi Mungu Mtukufu amemhifadhia ujira yeye mwenyewe bila ya yeyote kujua malipo yake, na kwamba funga inamzuia asiingie katika uasi na madhambi, na kwamba harufu ya kinywa cha mfungaji inapendeza kwa Mwenyezi Mungu, hata kama watu wanaichukia, na kwamba mfungaji atafurahi Siku ya Kiyama atapoona malipo ya funga yake, kama anavyofurahi duniani kwa Mwenyezi Mungu kumwafikisha kufunga.

1 Rejea ufafanuzi wake katika: “Maarifaat al-Sahaba” cha Abu Nu’aym (4/1846), “Aliastieab Fi Maerifat Al'ashabi”” cha Ibn Abd al-Bar (4/1770), “Asad al-Ghaba” cha Ibn al. -Atheer (3/357), “Al-Isbah fi Tamyiiz al-Swahaba” cha Ibn Hajar Asqalani (4/267).

Ufahamu

1 Mtume, Rehema na Amani zimshukie, anasimulia kutoka kwa Mola Mlezi mwenye nguvu, Mtukufu, kwamba amesema: “Kila amali ya mwana wa Aadam ni yake isipokuwa funga. Funga ni yangu, nami nitailipa.” Na kuiegemeza saumu kwa Mwenyezi Mungu, utukufu ni wake, kinyume na ibada nyingine zote, pamoja na kuwa ibada zote ni kwa ajili yake. kuitukuza na kuifanya kuwa pekee, kama vile kuutaja Msikiti Mtakatifu kuwa ni “Nyumba ya Mwenyezi Mungu” na kauli ya Mwenyezi Mungu: “Ngamia jike wa Mungu” [Al-Shams: 13].

Funga imekuwa ni ibada maalumu kwa ajili ya hilo kwa sababu ni ibada isiyohusisha unafiki. Ibada zote haziwezi kufichikana kwa Malaika na Wanaadamu isipokuwa funga, na kwa sababu ni Ibada inayochosha mwili, ambayo ni pamoja na kuitesa roho na kuivumilia njaa na kiu, na kwa sababu katika saumu kuna kila aina ya subira. Ni subira katika utiifu na subira katika maasi. Ambapo funga humzuia lugha chafu, uasherati na uasi, na kuvumilia qadari za Mwenyezi Mungu; kwa kuvumilia njaa na kiu[1]

Kwa ajili hiyo, Mwenyezi Mungu, Aliyetukuka, alijiwekea ujuzi wa malipo ya funga. Mola Mtukufu amewafahamisha Malaika kwamba malipo ya swala ni hivi na vitendo vizuri, na malipo ya zaka na jambo jema, lakini amewaficha malipo ya saumu. Kusudi Awalipe waja Wake yeye Mwenyewe, Aliyetukuka na Mtukufu.

2 Kisha akamweleza Mtume Rehma na Amani ziwe juu yake kuwa funga ni stara na kinga. Itakua baina ya mja na Moto Siku ya Kiyama. Amesema Mtume rehma na Amani zimshukie “Mwenye kufunga siku moja katika njia ya Mwenyezi Mungu, basi Mwenyezi Mungu atauweka mbali uso wake kwenye Moto miaka sabini[2].

Pia ni kinga na stara ya madhambi. Inavunja pumzi, funga inadhoofisha nguvu, na kuzima matamanio, na ndio maana Mtume rehma na Amani ziwe juu yake amesema: “Enyi vijana, yeyote miongoni mwenu awezaye kuoa, basi na aoe, Na asiyeweza kuoa basi na afunge; Hakika kwake funga ni ulinzi” [3] maana yake: ngao.

1 Tazama: “Alam Al-Hadith” cha Al-Khattabi (2/946), “Al-Masalih fi Sharh Muwatta Malik” cha Ibn Al-Arabi (4/240), “Al-mafham Lima ‘Ushakil Min Talkhis Kitab Muslimin” cha Al-Qurtubi (3/212), “Tuhfat Al-Abrar Sharh Masabih Al-Sunnah” Na Al-Baydawi (1/490), Al-Sharh Al-Mumti’ ya Zad Al-Mustaqni’ cha Ibn Uthaymeen (6/458).

2 Imepokewa na Al-Bukhari (2840) na Muslim (1153).

3 Imepokewa na Al-Bukhari (5065) na Muslim (1400).

3. Kwa kuwa Saumu ni kinga kwa mja kutokana na Moto na madhambi, Mtume Rehma na Amani ziwe juu yake aliuusia umma wake kuachana na yale yasiyojuzu kwa mfungaji kama kujimai na vyanzo vyake ambavyo vinampeleka kwenye zinaa, kupiga kelele, kupaza sauti, kugombana, na kadhalika. Mtu akimtukana au kugombana naye, basi na aseme: "Mimi nimefunga." Anajisemea moyoni mwake ili kujiepusha na kufanya yasiyojuzu kwake, na kusema kwa sauti kwa mgomvi na mfano wa hayo ili ajue kuwa alimuacha na kuyasema juu yake kwa sababu anafunga kwa ajili ya Mwenyezi Mungu, vinginevyo ana uwezo wa kufuturu na wala asifikirie kuwa atamvunja, kunyamaza kwake ni unyonge na udhaifu, na pengine ni mwenye uwezo wa kufungua. mwingine amefunga vilevile, hivyo anatubia na kurejea wakati wa kumkumbusha saumu yake [1]

4. Kwa kuwa Saumu ni kinga kwa mja kutokana na Moto na madhambi, Mtume Rehma na Amani ziwe juu yake aliuusia umma wake kuachana na yale yasiyojuzu kwa mfungaji kama kujimai na vyanzo vyake ambavyo vinampeleka kwenye zinaa, kupiga kelele, kupaza sauti, kugombana, na kadhalika. Ikiwa Mtu akimtukana au kumpiga, basi na aseme: "Mimi nimefunga." Anajisemea moyoni mwake ili kujiepusha na kufanya yasiyojuzu kwake, na kusema kwa sauti kumwambia mgomvi ili ajue kuwa alimuacha na kumkalia kimya kwa sababu amefunga kwa ajili ya Mwenyezi Mungu, vinginevyo ana uwezo wa kupambana naye na wala asifikirie kuwa, kunyamaza kwake ni unyonge na udhaifu, na huwenda mgomvi mwenyewe akawa amefunga vilevile, hivyo inakuwa ni sababu ya kutubia na kurejea wakati alipokumbushwa saumu yake [2]

5. Kisha anaelezea Mtume rehma na Amani ziwe juu yake kuwa mfungaji ana furaha mbili zinazomfurahisha: mojawapo ni pale anapofungua saumu yake, hufurahia kufuturu. Kwa sababu ya yale anayoyakuta katika chakula na vinywaji baada ya njaa na kiu, ambayo ni furaha ya asili na inayoruhusiwa, na kufurahi kwamba Mwenyezi Mungu amemkamilishia funga yake kwa ajili yake na kumpa mafanikio na kumtoa katika ufisadi.

Na furaha ya pili ni pale anapokutana na Mwenyezi Mungu Mtukufu, hivyo anaona aliyomuandalia katika neema na malipo aliyoyaficha kwa viumbe vyake

1 Tazama: "Al-Tawhiyd Lashrh Al-Jami' Al-Sahih" cha Ibn Al-Mulqin (13/20), "Al-Sharh Al-Mumti' on Zad Al-Mustaqni'" cha Ibn Uthaymiyn (6/432).

2 Tazama: "'likmal Almuealim Bifawayid Muslimin"Cha Qadi Iyad (4/112), "Tarth Al-Tathreeb fi Sharh Al-Taqreeb" cha Al-Iraqi (4/96).

Mafunzo

1. Mwenyezi Mungu Mtukufu ameitukuza saumu na ameifanya kuwa ni maalumu kwake, na hakuna ajuaye malipo yake tofauti na yeye; Na hiyo ni kwa sababu ya malipo yake makubwa na fadhila zake, hivyo Muislamu anapaswa kuchukua fursa hiyo na aongeze saumu za kujitolea.

2. Inatosha funga kuwa na utukufu pale Mwenyezi Mungu Mtukufu alipoiegemeza kwake kwa kusema: “Ni yangu.” Inatosha kwa Muumini katika utiifu kuchukua fursa ya fadhila na utukufu huu kwa kufunga sana sunah baada ya kufunga saumu ya faradhi.

3. Saumu ni kinga kwa mwanaadamu dhidi ya Shetani na vishawishi vyake, na ndio maana Mtume, amani iwe juu yake, aliwatahadharisha nayo vijana pale wanapokuwa hawawezi kuoa, hivyo Muislamu anatakiwa kukimbilia kufunga ili kujilinda kutokana na tamaa na majaribu.

4. Saumu ni kinga kwa mja kutokana na moto ambao kuni zake ni watu na mawe, na amesema Mwenyezi Mungu aliyetakasika kuwa: “Atakuwa ni mshindi wa juu zaidi mwenye kuondolewa Motoni na akaingia Peponi” [Al Imran: 185]. Yeyote anayetaka kushinda na kuokolewa kutokana na Moto wa Jahannamu basi na afunge.

5. Mtume, Rehema na amani ziwe juu yake, amemkataza mfungaji kelele, ujinga, matusi na mengineyo, ni mambo yasiyofaa kwa mfungaji na wengineo, akisisitiza juu ya hadhi ya mfungaji, na kwamba haipendezi kujishusha kwenye kiwango hicho cha ujinga na uchafu.

6. Inajuzu kwa mtu kutangaza kitu katika ibada yake kwa nia ya kuleta kheri na kuondosha maovu, bila ya kufungamana na kujionyesha, na kwa ajili hiyo inajuzu kwa mfungaji, ikiwa mtu amemtukana au kumgombeza, amtajie funga yake.

7. Mtume Rehema na Amani zimshukie aliyathibitisha maneno yake kwa kuapa, naye ni mkweli na muaminifu, na kuyatilia mkazo maneno yake. Huenda ikawa ni njia nzuri kwa mlinganiaji, mwalimu na mlezi kufanya hivyo wakati mwingine pasina kuzidisha.

8. Iwapo mfungaji kakereheka kutokana na harufu ya mdomo wake, basi awe na yaqini kuwa harufu hiyo ni nzuri kwa Mwenyezi Mungu na Atalipwa kwayo.

9. Haifahamiki kutoka katika Hadithi kwamba ni karaha kupiga mswaki kwa mfungaji; Harufu hiyo inatoka tumboni na wala haitoki mdomoni, vile vile hakuna amri katika Hadithi ya kuiacha harufu hiyo kama ilivyo, bali ni kumliwaza mfungaji kwa yale anayoyapata.

10 Hadithi imeeleza kuwa furaha ya kumalizika saumu na uwezo wa mtu kula na kunywa si jambo linalochukiza au haramu, bali ni furaha inayojuzu ambayo Mwenyezi Mungu Mtukufu ameiumba kwa kupenda chakula na vinywaji.

11 Ikiwa furaha ya chakula na kinywaji kwa mfungaji inajuzu, basi furaha ambayo Mwenyezi Mungu hukamilisha saumu ya mja na kumfanikishia ni kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu kwa baraka zake, na ni ibada ambayo mwanadamu analipwa kwayo.

Amesema mshairi:

Saumu imekuja, na wema wote ukaja = kusoma qurani, sifa na utukufu.

Kwa hiyo nafsi ni thabiti katika kauli na vitendo = kwa kufunga mchana na kusali tarawehe usiku.

Wengine walisema:

Ikiwa hakuna uziwi katika kusikia kwangu = wala kuinamisha macho, wala hakuna utulivu katika maneno yangu

Basi fungu langu wakati huo, kwa kufunga kwangu ni njaa na kiu = hata nikisema: Nilifunga siku moja, kiuhalisia sikufunga.